

Milí bratři, milé sestry,

včera u nás proběhla svatba. Při bohoslužbách jsme zpívali jako slavíci. Někteří ronili hroší slzy. Snoubenci vrkali jako dvě holubičky, ale i mnohé jiné páry mezi sebou cukrovaly. Oběd byl vymazlený. A já jsem po tom všem byl utahaný jako kotě a spal jsem v noci jako zabítý. Ovšem šťastný jako želva, že všechno dobře dopadlo. Takto my lidé mezi sebou běžně mluvíme. Užíváme obrazné řeči k tomu, abychom vyjádřili to, co vlastně úplně přesně popsat nelze. Samozřejmě že víte, že žádní ptáci v kostele nezpívali. Lidé ronili vlastní a ne hroší slzy (a viděli jste vůbec někdy plakat hrochy?). Snoubenci se na sebe láskyplně usmívali a rozhodně na sebe nedělali „vrkú, vrkú“. Žádný pár na sebe nesypal cukr. Kuchař se určitě s knedlíky nemazlil, ale uvařil jídlo podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Já jsem byl jednoduše unavený, na svatbě si se mnou nikdo nehrál jako s kotětem. A v noci jsem normálně oddychoval, žádná zástava srdce. A na závěr: nevím, jak šťastná želva umí být. To se jen tak říká.

I Písmo mluví v obrazech. V krásných obrazech, které často nelze převést do technické řeči. A biblické obrazy jsou pro nás důležité zvláště tehdy, když jsou jedinou možností jak vyjádřit nevyjádřitelné. Řekněte sami: ví někdo z nás, jak ve skutečnosti vypadá vzkříšený Ježíš? Neví! Ale Ježíš sebe sama popisuje. Obrazně se popisuje. Proto, abychom to my, pozemšťané, dokázali pochopit. Ovšem v těch obrazech je daleko víc, než jen popis vzhledu oslaveného Krista. On nám skrze ty obrazy chce říct, jaký je vůči nám. Jak se k nám chová. Jak s námi jedná.

Toto praví Syn Boží, jenž má oči jako planoucí oheň a nohy jako zářivý kov. Oči jako planoucí oheň zde především symbolizují Ježíšovu prozíravost. Jednoduše řečeno: Pán Ježíš si na nás umí posvítit. On nám vidí až do žaludku. Jak dál říká ve svém dopise sboru do Thyatir: *Tu poznají všechny církve, že já vidím do nitra i srdce člověka, a každému z vás odplatím podle vašich činů.* (Zj 2:23) Pán Ježíš nevidí jen naše vnější skutky, naše postoje. Neslyší jen to, co říkáme. Nevidí nás jen tak, jako nás vidí druzí lidé, naši bližní. On vidí do nás! On vidí i naše nejtajnější přání a pocity, náš hněv (mnohdy schovaný pod pokličkou). On vidí, co si skutečně o druhých lidech myslíme. Sleduje, o co nám skutečně v životě jde. Vidí nás i tehdy, když si myslíme, že nás nikdo nevidí, i v těch chvílích, kdy jsme - lidsky viděno - skutečně sami. Před vzkříšeným Ježíšem nemáme šanci něco zakrýt, něco zahrát do autu. Před jeho zrakem nic nezfalšujeme. On vidí až do žaludku každému z nás, každému člověku.

Je nám to příjemné? Zprvu asi ne. Ono nám to není milé hlavně proto, že opravdu děláme zlé věci ve skrytu. Že vystupujeme jinak na veřejnosti a jinak žijeme v soukromí domova. Něco jiného říkáme a něco jiného si myslíme. A představa, že Bůh to všechno vidí, že má do nás vhléd, nám může nahánět husí kůži.

Ale zkusme se na to podívat z jiné strany. Jistě se nám mockrát stalo, že jsme se s druhým člověkem pohádali – protože druhá strana nechtěla přiznat vinu. Anebo že nás někdo blízky z něčeho obvinil – a nevěřil nám, že jsme v tom nevinně. U nás doma se vžila hláška: *Já jsem to tak nemyslel! // Ale myslel!* Znáte tu bezmoc, když vám druzí nevěří? A nemůžete je nijak přesvědčit? Jakou útěchou v takových chvílích může být právě víra v Boží prozřetelnost, právě víra, že Kristus všechno vidí jasně a nezastřeně! *Ty, Bože, však vidíš trápení a hoře. Shlédneš a vše vezmeš do svých rukou. Bezbranný se spoléhá na tebe, sirotkovi poskytuješ pomoc.* (Ž 10:14)

Proto nám také Písmo neustále připomíná, abychom nesoudili druhé lidi. A my sami, když něco řešíme, říkáme často: *Ono je to asi složitější, než to vypadá na první pohled.* Velmi lehce se totiž stane, že danou situaci nezvážíme úplně dobře, neposoudíme spravedlivě. Oči nás samých jsou navíc hříchem zakaleny, oslabeny zlem – nejsou zcela kompetentní k tomu, aby vynášely soud nad druhými lidmi.

Proto nás Pán tolik varuje: *Nesudte, abyste nebyli souzeni.* (Mt 7:1)

Vzpomínám si, jak jsem kdysi pozval na naše přerovské ekumenické setkání farářů bratra kazatele od adventistů. On však nepřicházel. Čekali jsme na něj 20 minut a pak jsme se rozhodli začít bez něj. Mě to mrzelo, a tak jsem spustil proud samo-spravedlivého hněvu na adresu adventistů: *Že jsme pro ně póvl. Že s námi nechtějí mít nic společného. A že br. kazatel se mohl alespoň omluvit, když se rozhodl nepřijít. A neměl slibovat něco, co nesplní. A když jsem skončil, br. kazatel stál ve dveřích s omluvou, že bydlí v Přerově teprve chvíli, a tak náš kostel (a hlavně ty správné dveře) prostě nemohl najít... To víte, že jsem se styděl až na půdu.*

Jedině Kristus všechno vidí správně. Má ten správný vhléd – do nás, i do našich blízkých. Planoucí oheň, ke kterému jsou jeho oči zde připodobněny, je čistý, ničím nezkalený.

A tím se dostáváme k další, ještě větší útěše křesťanů, dostáváme se k pravému evangeliu. Řekli jsme tedy, že Pán Ježíš vidí dokonce do našeho nitra, nezůstává jen na povrchu. Věříme, že nás dokonce zná lépe, než my známe sami sebe (protože, co si budeme povídat, i my před sebou raději mnohé věci tajíme a ukrýváme).

Jen si teď zkuste přestavit, jaké by to bylo, kdyby v této chvíli vyšly najevo všechny naše hříchy a provinění, tedy všechno, co jsme viditelně i skrytě pokazili, zničili, ale také všechny naše zvrácené myšlenky, pocity a nápady. Všechno, co jsme (zatím třeba úspěšně) dokázali zakrýt před našimi blízkými. To by byla naprostá hrůza! To by bylo peklo! A Pán Ježíš to všechno vidí... A přesto se nás nestraní. Neláme nad námi hůl. Nepouští nás k vodě. Snese ten pohled na nás, hříšné. Dívá se na nás dál. Dívá se, sleduje člověka. Neodvrací od něj svůj

zrak. Kolikrát jsme my řekli větu: *Už jsem ho prokoukl*. Znamená to snad někdy něco jiného, než slova soudu? Jako bychom takovou větou říkali: *Ten u mě skončil. S ním už nechci mít nic společného*. Tak to dopadá tehdy, když nahlédneme, co skutečně vězí v těch, kteří jsou nám blízcí. S nadsázkou můžeme říct, že druhé lidi máme rádi jen tehdy, když do nich pořádně nevidíme.

Ale to není Kristův postup. On do nás vidí – a přesto nás neskonale miluje. Rozhodl se milovat nás jednou provždy. Rozhodl se pro nás obětovat svůj vlastní život. Rozhodl se nás dovést do své přítomnosti, do Božího království. A to i přesto, že ví, co v nás skutečně je.

Ale abychom to vyvážili: Ohnivé oči našeho Pána jsou také oči soudu. Oči dokonalého rozsouzení. On vidí, co je dobré a co je zlé. Vidí to, co do našich životů patří a co tam už nemá místa. A nejen že vidí. On také k tomu, co vidí, zaujímá nějaký postoj. To zlé nemá v lásce. A to dobré naopak miluje. Jak se říká o Ježíši v listu Židům: *Miluješ spravedlnost a nenávidíš nepravost*. (Žd 1:9)

Ale i v tomto se nachází radostná zpráva. Kristovy oči jsou (obrazně řečeno) schopné spálit to zlé na popel. A to už teď! Ne až v Božím království. My tedy můžeme s důvěrou vystavit naše životy pronikavému zraku našeho Pána. Je to jeho velká nabídka – on totiž tímto svým „ohněm“ může naše životy pročistit, očistit od všeho zlého a špatného. Milí bratři, milé sestry, neskrývejme zbytečně před Pánem Ježíšem nic. Spíše naopak mu pokorně vyznávejme: *Pane, jsem takový a takový. S těmito věcmi mám problém, s tím si nevím rady. Hřeším proti tobě, mé nitro je temné. Má duše je znečištěná, plná všelijakého harampádí. Prosviť můj vnitřní život, a také spal všechno, co do něj nepatří, všechno zlé sežehni do základů. Já to sám nesvedu, neumím to. Ale ty můžeš, ty to umíš. Ty máš takovou moc*.

Tedy přejdeme k druhému obrazu. Pán Ježíš má údajně *nohy jako zářivý kov*. Opět to vypovídá mnohé o Pánu Ježíši a o jeho vztahu k nám. Začneme u nás samotných. Říkáme někdy: *Toto já neustojím*. Anebo jednodušeji: *Já snad padnu*. Tyto věty vyslovujeme tehdy, kdy jde do tuhého. V mimořádně vypjatých okamžicích. Uprostřed náročných situací a zkoušek. Tehdy, kdy sami v sobě nenacházíme sílu jít dál. Tehdy, kdy nemáme už dost odhodlání překonat nástrahy a obtíže života.

Ale v dnešním textu se říká, že Pán Ježíš to všechno ustojí. On ustojí všechny vichry dějin, všechny nástrahy ďábla, veškerou eskalaci zla v tomto světě. On se nezhroutí. On neomdlí. On nepadne.

Kdysi dávno jsem četl o jednom důstojníkovi z 19. století, který velel jedné anglické bitevní lodi. Ten trpěl utkvělou představou, že má nohy ze skla. Dovedete si to představit? To musel být strašný pocit – za předpokladu, že prakticky kdykoli na kymácející se lodi můžete spadnout, nebo se uhodit – a vaše nohy se rozsypou na tisíce střípků, jako třeba sklenice na víno. Takové nohy Pán Ježíš skutečně nemá.

Anebo zde můžeme vzpomenout sen krále Nebúkadnesara. Sen o veliké soše, který onomu králi pomohl rozluštit až Daniel. *Hlava té sochy byla z ryzího zlata, její hrud' a paže ze stříbra, břicho a boky z mědi, stehna ze železa, nohy dílem ze železa a dílem z hlíny. A král viděl... jak se bez zásahu rukou utrhł kámen a udeřil do železných a hliněných nohou sochy a rozdrtil je*. (Da 2:32-34)

Ta socha představovala a doteď představuje lidská království, lidskou moc, která se jednou zdá skvělá a oslňující a nepřemožitelná (zlatá hlava) - ale postupem času se ukáže, že to s ní není až tak skvělé (hliněné nohy, které jsou kamenem rozdrčeny).

Oproti tomu má Ježíš nohy ze zářivého kovu. V řečtině je slovo *chalkolibanon*. To slovo nelze přesně přeložit. Protože takový kov zkrátka neexistuje. Tím se chce říct, že jde o nadstandardně tvrdý a pevný kov, proti kterému je třeba ocel na stejné úrovni jako hliník. Pán Ježíš má nohy z kovu, který je nad všechny kovy.

Ježíšova vláda tedy není z tohoto světa. Nepodléhá korozi času. Nezná poločas rozpadu. Nikdy se nerozpadne. Nic ji také nemůže zdolat, nahlodat, zničit. Vzkříšený Kristus je vítězem dějin. Je pravdou dějin. A to nás jistě může hřát na srdci – že patříme na stranu definitivního vítěze. Tuto útěchu slyšíme na samotném konci dopisu do Thyatir: *Kdo zvítězí a setrvá v mých skutcích až do konce, tomu dám moc nad národy: bude je pást železnou berlou, jako hliněné nádoby je bude rozbíjet - tak jako já jsem tu moc přijal od svého Otce*. (Zj 2:26-28)

Ale to není všechno. Ježíš Kristus ustojí mnohé věci i za nás. Zástupně za nás. A to už tady a teď. Když se my hroutíme, když naše nohy vypadají jako z hlíny, když se na nás valí něco, co nás chce zničit, zruinovat, vyřadit z provozu – tehdy máme možnost spolehnout se na toho, kterého nic a nikdo k zemi nesrazí. Máme možnost hledat útočiště u toho, který všechno ustojí. Když nás ohrožují nemoci, můžeme se obrátit na Krista. Když nás sužují lidé kolem nás, o Krista se můžeme opřít, protože on nepadne. Když nás likviduje naše vlastní nitro, Pána Ježíše to nezničí.

Tu sílu jeho nohou si můžeme ve víře přivlastnit. Díky Kristu nemusí být naše nohy tak slabé, naše kolena tak roztrášená. Jinými slovy: Kristus nám každého dne nabízí svou sílu a svou pevnost do našeho života.

Milí bratři, milé sestry, někdy se cítíme, jako bychom my sami byli ti chromí, které kladli k Ježíšovým nohám. Někdy procházíme světem jako slepci, kterým Ježíš poté vrátil zrak. Dobrá zpráva je tedy v tom, že do naší blízkosti přišel ten, který všechno vidí a všechno ustojí – a který chce pročistit náš zrak a dodat síly našim slabým nohám. Ježíš Kristus, který nás hříšné, všelijak pochroumané a slabozraké chce a může proměňovat ke svému obrazu. A tak se nyní do této jeho péče svěřme. Amen.